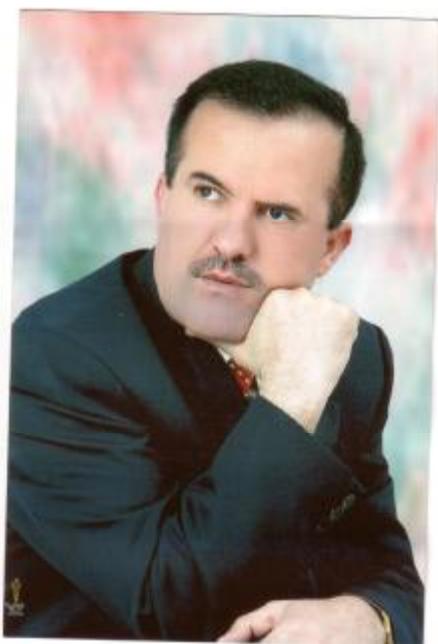

کولتوروی ههولییر کولتوروی ئەخلاقە.....!!!!

فوئاد سدیق

قسە گەر عىقدى گەوھەر بى، غەرەض دەيىكا بە خەرمۇھە
ج تەئىسىرى لە وەعظىتايە، واعظ وا پېر ئەغرااضى

مەحوى

ديارە ئەخلاق لە ھەموو دونيادا ھەيءە ، بەلام پىيوهرى جوداجوداي خۆى ھەيءە ، لە ولاتانى رۆژئاوا كە بە مۆدىرن و نويىخواز ناويان رۆييىوه، ئەخلاق بريتىيە لە راستبىيىشى و ئىنتىيمام دلسوزى بۆ نىشتمان و دەستپاڭى و دلسوزى لە كاركردنداو دروستكردنى ئىنتىيمابۇ ھاولەتىبۈون و....هتد، كەچى بە پىيوهرى رۆژھەلاتى، ئەخلاق دووركەوتنهوھە يە لە دەستبازى كور لەگەل كچ، جا خواي دەكىد ئەو كچەو ئەو كورە بەقەد دونيايىك يەكتريان خۆشىدەويىست!! گەمهى سىيكسى ھەر زۆر حەرامەو كاريڭى زۆر بى ئەخلاقيانە يە!! جا ئەو گەمهى يە با بە ئارەزوومەندانەي نىوان كورۇ كچىكىش بىت، مەشروع خواردنەوە زۆر

شتی دیکه به پیوهری روژه‌لاتی دهکهونه خانه‌ی بی ئه خلاقییه ووه..، سهیره‌که له وه دایه که سیک به قسه‌ی خوی بانگه‌شه‌ی نویخوازی بکات و گوایا له و لاتانی مودیرنه ووه هاتوت‌هه ووه دهیه‌وی ئه و پهیامه جوانه‌ی ئه‌وی به ئیمه بگه‌یه‌نی!! که چی دیت باس له کولتووریک دهکات، که له بنه‌رده‌تدا ئه و کولتووره نهک هر نامویه به خه‌لکی هه‌ولیر، به‌لکو زور نه‌شاره و دووره له هه‌موو نه‌ریتیکی ئه و شاره.

(٤٠) سال زیارت‌ه لهم شاره چاوم کردوت‌هوه، ههولییر جیگه‌یه‌کی به‌رچاوی له
پیناوی نیشتمان، رهوشت به‌رزی و به ئه‌مه‌کی و راستبیژتی و دالدده‌دانی خه‌لکی بیگانه و
دووربوونیان له نه‌رگسییه‌ت وهتده‌بووه، لهم پیناوه‌دا خه‌لکی ههولییر قوربانی
زوریشی داوه، ده‌کری دهیان نموونه لهم باره‌یه‌وه بو ما ماموستا ریبوار بھینمه‌وه ئه‌گه‌ر
نایانزانی !! ته‌نانه‌ت هاتن و سره‌ه‌لدانی بیروکه‌ی عه‌لمانییه‌تیش له کوردستاندا، ههولییر
پیشره‌و بووه، که‌سا‌یه‌تییه مارکسییه يه‌که‌مه‌کانی ههولییر ناویان له میزرووی ئاشنابوونی
کورد به عه‌لمانییه‌ت له ئاسمانی کوردستاندا زور به جوانی ده‌دره‌وشینه‌وه‌وه، که‌س
ناتوانی لاری لهم راستییه میزرووییه بکات، ئه‌مه له‌لایه‌ک، له‌لایه‌کی دیکه‌یشه‌وه، له‌هه‌موو
کوردستاندا ههولییر تاکه شاریکه که به‌دریزایی میزرووی خوی زورترین خه‌لکی دیکه‌ی
ناهه‌ولییر جا له‌هه‌ر شارو شاروچکه‌یه‌کی کوردستان یا هه‌ر پارچه‌یه‌کی دیکه‌ی
کوردستان‌وه بو هاتبیت، ته‌نانه‌ت له ده‌ره‌وه‌ی کوردستانیشی بو هاتبیت، له خو گرت‌تووه،
بی ئه‌وه‌ی ئه‌وه که‌سانه بو چرکه‌یه‌کیش هه‌ستیان به ناگزووری خویان (مه‌به‌ست له
ناگزووری نامویی کردنیانه له خه‌لکی رسنه‌نی ههولییر) کردبیت، پیم وايه ماموستا
سیوه‌یلیش يه‌کیکه له و که‌سانه‌ی ته‌نها له ههولییر دلی ده‌کریت‌وه‌و کورد گوت‌ه‌نی دلی ئاو
ده‌خوات‌وه !!، هه‌لبه‌ت ئه‌گه‌ر شوینیکی دیکه، شاریکی دیکه‌ی باشت‌له ههولییر به‌لاوه
له‌بارترو خوشت‌بروایه، به دلنيایي‌وه رووي له‌وي‌ده‌کرد، نهک له ههولییر، چونکه ریبوار له
خه‌لکه رسنه‌که‌ی شاری ههولییر نییه، به‌لکو لهم چهند ساله‌داو به‌ھوی بارودوچی
سیاسی و روشن‌بیری‌وه بی، يا له‌بهر خو ته‌کوین کردنی‌وه بیت، هاتوت‌ه ههولیرو مالیکی
جوانیشیان بوی دروست کرد، پیروزی بیت !!. ئه‌مه له کاتیکدا زور ماموستای دیکه هن

خەلکی ئەم شارەن و بەبىٰ هېچ گومانىك رىبوارىش ئەوان بە ما مۆستاي خۆى دەزانىت،
بەلام دەسەلاتى كوردى تا ئىستا هيچى بۇ نەكىدوون و نايшиكەت! ئەگەر سىوهيلى لارى
لەم قسانەم ھەيە، ھەولىرىيانى گوتهنى ئامادەم ئەوهى لەبن بەرپىيە بىھىنە سەر بەرى، ئا
لىرىھدايە يرسى ئەخلاق زۇر بە حوانى خۆى قووت دەكاتەوه!!.

ئەری نىرى بازى كولتۇورى ھەولىرە؟!، چما خۆشەويسىتى نىوان كۈروكچىك بۇ ئەوه يە كۈپەكە جەستەي كچەكە داگىر بىكەت؟؟!!، ئەي بۇ پىچەوانە كەي راست نەبىت؟، يان بۇچى ئاوهدا سەيرى ئەم پرسانە بکەين؟، خۆشەويسىتىيەك لەسەر بنه مايەكى ئارەزوومەندانەبىت، چ پىوهندى بە داگىر كردنەوە ھەيە؟، بۇچى تىكەل و پىكەلى ئەو دەستەوازانەي بکەين كە سالەها يە پىوهى دەنالىيىن؟، ئا خر خۆشەويسىتى ئارەزوومەندانە لە كويۇ داگىر كردى جەستە لەكوى!!.(عەرەب وىن.....)

ئەوە يەكە مجار نىيە سىيەھىلى ئاوازىيکى نەشاز بە گۆيى خەلکى هەولىر دادەدات، ئاوازىيک لەناوبۇنى دەمارگىرژى و ناوجەگەرىيەتى و ھەندى جارىش شۇققىننېيە تدا خەست بۇتەوە، ھاتووھ باسى تەحسىل حاسىلە كە دەكات، ئەمە لە كاتىيىكدا خۆى مامۆستاي كۆمەلناسىيە و دەبۇو لەو ھۆكارانەي بکۆللىبایيە و كە بۇونەتە ھۆى دروستىپۇون يَا سەرەھەلدانى ئەم جۆرە رەفتارە (رەفتار نەك دىاردە)، ئاھىر لە كۆمەلناسىيدا ناكىرى و نابىيەت بەبى لىيکۆللىنە و كە ھۆكارەكان و پەيدابۇنى ھۆكارەكان ئەنجامە كە دەستىپىشان بکەيت. دەبا ئىيىستا بېرسىن ئەگەر كولتۇورى ھەولىر نىرپا زىيە، ئەدى بۇچى ھەموو خەلکى رەسەنى ھەولىر بە نىشاندانى ئەم باندە تاسان؟، تەنانەت باوک و براو خوشك و دايىك و خزم و كەسانى باندە تىرۇرىيە كەش بە ھەمان شىيە تاسان و نەفرەتىشيان لە كورە كانىيان، براكانىيان، خزمە كانىيان..... هەندى دەكىد . ئەو روونكىرىدە وە ئەو دىيمانانەي چ لە تەلە فزىيۇنە ئاسمانىيە كان ، چ لە رۇزىنامە كانا لەگەل خزمە نزىكە كانى ئەو باندە دەكىران ، نمۇونە زۆر زەق و زىيندۇون. ئەمە لە كاتىيىكدا ئەگەر كولتۇورى ئەم شارە دىرىينە وابوايە كە سىيەھىلى بۇي ھەلبەستووھ، خۆ دەبوايە ئەسلىن ھەر زۆر ئاسايى بوايە، كە وا نەبۇو!

ئىنجا دەپرسم ئەرىٽ ھەولىر لە شەستەكانەوە تا راپەرىنى بەھارى نۆھەدویەك داخراوبۇو؟؟! تا ئىسلامى سىياسى لە دواى راپەرىن بەرنامى شەرانگىزى خۆى لە ناو شارى ھەولىر رەنگىز نەکرد، ئافرهتان بە دەگەمن سەرپۇشىان نەدەبەست؟ تا خەلکى سەر سنورەكان بە ھۆى شەرى ناوهخۆو روويان لە سەنتەرى شار (بەللى ناو دلى شار) نەکرد ھەولىر ئاوهابۇو؟ كوى بىنۇيىھەتى تا بەھارى نۆھەدو يەك ، دوكانى تايىھەت بۇ فرۇشتى حىجاب لەو شارە ھەبووبىت؟ تا ئەو مىزۇوھ كوى پىشتر بىنۇيىھەتى تىزاب بە ئافرەتى مۇدە داكارابىت؟ كەى دوكانى مەشروع فرۇشان تەقىنراوەتەوە؟ باشە كە ئەمانە ھەمووى لە دواى راپەرىنەوە بۇوبىن ، ئەى باشە خىرە ئەو خەلکە رەسەنەى ھەولىر لە نېوان شەwoo رۇزىكدا عەرەب گوتەنى (بىن لىلە وچاھا) سەدو ھەشتا پلە وەرسۇپانەوە!! ئەو پرسىيارە بۇ ھەموو ئەوانەيە كە وادەزانن ھەولىر پېھ لە ئەژدىها ، وَا دەزانن ھەولىر شار نىيەو...، لە كاتىكدا ھەموو ئەوانەى بەو عەقلەتەوە دەژىن ، خۆيان بەشىك بۇونە لەو دېۋەزمەيەى بەسەر ئەو شارەيان داھىنناوھ ، بە عەقلەتى نەزۆكى ھېنىدىك لە مامۆستاياني ناو زانكوش كە زۆر تاكلايتانە دەروانە ھەولىرۇ نغۇرى ناو نىفاق و خۆ پەرسىتى و دوورۇوپى و ئىزدىياجىھەت بۇونە. نابى ئەۋەش لە بىر بىكەين ، ئەوانەى دوكانى مەشروعبىان دەتەقاندەوەو ھۆيەيان لەكىشىلە جوانەكانى شارەكەم دەكردو تىزابىيان پىيدا دەكردن ، ئەوانە بەردىوام لە ھەولىرەوە بەرەو ھەلەبجەو تەۋىلەو بىيارە دەچۈن و لەۋى لە كونە شاخەكانى ھەورامان تەلقين دەدران و ، را دەھېنران ، ئىنجا دەگەپانەوە بۇ ھەولىرۇ ئەم كارانەيان دەكردو بەرچاۋى دەسەلاتى كوردىشەوە دەيانكىدا! ئەم زرۇوفە بۇو وايىكەر گرۇوپى شىيخ زانا دروست بېت و خواش دەزانى سېبەي گرۇوپى شىيخ دانا يا چ شىيخىكى دى ئاشكرا دەكرين ! لەمەشياندا مالۇيرانىيەكە ھەر بۇ ھەولىر بۇو ، دەنا كام شار بەقەد ھەولىر گياني لىببوردەيى و قەبولكىدىنى ئەۋىدىكەي ھەبۇوھ؟ ئەمە دەمار گرژى و ناوجەگەرىتى نىيە ، ئەگەر سىوهيلى شارىكى دىكە شەك دەبات با ئىيمەش بىزازىن! ، ئاھر كام شار وەكو ھەولىر خەلکى ناوجەكانى دىكەي تىيدا لەخۆگرتۇوھ ، ھەر لە ھەورامان و شارەزوورو پىنجوينەوە تا دەگاتە زاخۇو لەۋىوهش تا شىخان و تەنانەت خەلکى بەغداش.

ئەو ھەموو عارەبەی کە ئىستا ناو ھەولىرى سەررېز كردووھ لە ھىچ شارىكى دىكەي كوردىستاندا نمۇونەي نىيە ، ناوجە گەشت و گوزارىيە كانمان لەبەر خەلکى عارەب و ناھەولىرى ، خەريکە خەلکە ھەولىرىيەكە دەبنە خەلکى غەربىبەو بىيگانە لەو شويىنانەداو ، تەنانەت لەناو جەرگەي شارى ھەولىرىش ، وەك دەلىن (من يۈومەتە بىيگانەو بىيگانە خاوهن مالە) باشە لەبەرچى خەلکى گەرميان و كەركۈك و شارەزوورو ھەورامى و سلىمانى و دەۋىكى و ئامادە نىن بچنەوە ئەو ناوجانەي کە چاۋيانلىي ھەلھىناوه؟ بۆچى ئامادەنин ھەولىرى بە جى بەھىلەن ؟! ئەم پرسىارە! چونكە سىوهيلى يەكىكە لەوانەي کە ناتوانى ھەولىرى جى بەھىلەت، بە دلنىيائىيەوە ئەوهى لە ھەولىرى بۇي دەچىتە سەر ، لە ھىچ شارىكى دىكەي كوردىستاندا ناتوانى بەم شىۋەيە رەفتار بکات.

ھەرچى رووى لە ھەولىرى كرد موستەفيد بۇو! لەناو دلى ھەولىرى كە بازارى ھەولىرى، بۇون بە خاوهن دوکان و كۆشك و تەلارى زۇرى بىي وينە، ھەر خەلکى رەسەنى ھەولىرىشنى بۇ بىزىوي ژيانيان ناچارن (بەلنى ناچارن !!) لىيان بە كرى دەگرن و ئەو ژيانە كولە مەرگىيە خۆيانى پى ھەلدەسۈورپىنن. سەيرى ئەم مەھزەلەيە بکە!!

لەم چەند سالەي دوايى نوكتهيەكى خۆش بلاوبىقۇوھ ، گوايا خەلکى ناھەولىرى و تۈوييانە (ھەولىرى شارىكى زۇر خۆشە، بەلام ھەولىرىيەكان تىكىيان داوه!!) رىك ئەم قىسىمە سىوهيلىش ھەمان ماناو ناوهرۇك دەبەخشى، ھەر ئەوهندە ماوه پىيمان بلىن باركەن بىرۇن. بۇيە ئىستا ئەگەر بلىن لەبەر زۇرى خەلکى ناھەولىرى و ، لەبەر بە لىشاو ھاتنى خەلکى لايدە بۇ ناو ھەولىرى ، خەريکە كولتوورەكەي ھەولىرى ، كە راستگۆيى و خاوهن بەللىن و خاوهنى قسىمە لىببوردىيى و دل كردنەوە بۇ ئەوى بەرامبەرو..... هەتد خەريکە ون دەبىت ، لە جياتى ئەم رەفتارانەي کە مۇركى ھەولىرىييان پىيەيە ، وا خەريکە دوورووپىي و ئىزدىياجىيەت و دىماگۆجىيەت و كىدار پىچەوانەي گوفتارو..... هەتد چىكەي دەگرىتەوە!

باشە كى بەرپرسە لە گواستنەوەي كولتوورى يەكەم كە هي خەلکى رەسەنى ھەولىرىييانە ، بۇ كولتوورى دووھم كە هي خەلکى لايدەو نا ھەولىرىييانەو ، خەريکە هي دووھمىش دەبىتە باو؟!!.

تاوان و گوناهی خه‌لکی ههولییر ته‌نها ئه‌وهندەيە، خه‌لکی دەرەوەي ههولیير لە ئامىز دەگرىت و، لىبۈرددەيە ، بە داخەوە لەم سەردەمە جەنجالەدا قوربانى زۆريشى داوه، بە تايىبەتى لە دواى راپەرىنهوھ، تا ئەمۇق ههولىير زۆرتىين قوربانى داوه ، لەلايەك شەرى ناوه‌خۆ هەر تەواو رووئى ههولىرى ناشىرىن كرد ، خه‌لک لە گەرمىان و ههورامان و بادىنانەوە دەھاتن لەسەر ههولىير شەرىيان دەكىد ، خۆ ھىنندە لەمېشنىيەو چاكمان لە بىرەو ھىشتا هەر لەبەر چاوىشمانە(لەبەرچاومانە چونكە كەسوکارى نزىكمان كرانە خەلۇونۇ سووتەمەنى شەپەكە) شەپى ناوه‌خۆ كۆلان بە كۆلان ئى ناو شارى ههولىرى گرتەوە ، لە كاتىيىكدا لە ھىچ شارىيکى دىكەي كوردىستاندا بەم شىيوهيە نەبوو، ئەمە سەربارى ئەوهى زۆرتىين دزى و راورووتى تىيدا كرا ، ھىزى پەپۇو پاتار جارىك بەھۆى داگىركەن و جارىك بە ھۆى رزگاركەن و ... روحسارى جوانى شارەكەميان تەواو قىزەون كىلد. جا لە جياتى ئەوهى پاداشتى ئەم ئەم شارە بدرىيەتەوە ، كە بە ئاگرى شەپى ناوه‌خۆ سووتاۋ ، داواى لىبۈردن لە خه‌لکى ئەم شارە دىرىينە بىكىت كە لە ماوهى (١٤) سالى رابردوودا گەورەتىين و زۆرتىين غەدرييان تىيدا كردووه ، دىن ھىشتا ههولىير قەرزىبار دەكەنەوە !! ، دىن زۆر بى شەرمانە ههولىير بە شارىيکى نىرپازى ناونووس دەكەن !! ، ئەمە ئەگەر كەسىك لە ژيانىدا ههولىرى نەدىبايەو بە خه‌لکى بە ئەمەكى ههولىرىش ئاشنا نەبوايەو ھەلبەت مامۆستاي زانكوش نەبوايە ، رەنگە ھىنندە بە ھەندمان ھەلتەدەگرت ، بەلام مامۆستا رىبۈوارىك كە لە زۆربەي ھەر زۆرى نەك ھەر تەنها خه‌لکى ههولىير ، بەلكو لە زۆربەي روشنېرانى شارى ههولىير مۆستەفید تر بۇوە و خىرەتلىكى زۆرى لەناو ئەم شارە بىنیوھ ، دىسان پىرۇزى بىت. بۇيە نەدەبۇو ئەوهندە بى ئەمەك بوايە ، ئەمە ئەگەر هەولىرىيەك نىيوهى ئەو خىرۇ بىرەي سىيوهيلى لە ھەر شارىيکى دىكە بىبوايە ، ھەرگىز لە بىرى نەدەكردو ، ھەمىشەش خۆى بە قەرزاري ئەو شارە دەزانى.

لەگەل ھەموو ئەوانەشدا ئەگەر مامۆستا رىبۈوار كەدارو گوفتارى يەك بوايەو وەك روشنېرىيکى سەربەخۇو نىشتمانپەرور بدوايە، من يەكەم كەس دەبۇوم كە رىزىكى زۆر تايىبەتىم بۇيى دەبۇو، من يەكەم كەس دەبۇوم كە پشتگىريم لىيەدەكرد، بەلام يەكىك كەدارى ھەر زۆر دىزە گوفتارى بى، ھەموو هەولىكى بۇ ئەوه بىت بەرپرسىيارىيەتىكى دىكەي لە

ئیستا گهوره‌تر و هربگریت، رۆزانه له ههولى ئهوه دابیت زیاتر خۆی قەلھو بکات و مه‌و قیعیکی مومتاز و هربگریت (که هه رچهندی دهکات نایدەنی) ئهوا له لای من ئهگەر قسە کانیشی جوان بن وەک گولیکی جوانی له نایلۇن دروست کراوی بى بۇن، له لای من وەکو داریکی بى سېبېرن، وەکو..... وەکو.....

سیوهیلى مادامەکى ئهوهندە بەرد دەگریتە خەلکى، قەت نەدەبۇو له خانوویکى بە شووشەو كريستال دروستكراو دابنیشى!! قەت نەدەبۇو كە بپوانامە ماستەرى ھەيە، جاريک يارىدەدەرى راگرى كۆلىزى ئاداب بۆ كاروبارى كارگىپرى و جاريکىش يارىدەدەرى راگرى كۆلىز بىت بۆ كاروبارى زانستى، له كاتىكدا هىچ كام لهم دوو شوينە ھى ئه و نىن، ھى ئه و نىن چونكە يەكەميان بۆ كەس ناشىت كە خۆى بە رۇشنىپ بىزانىت و كەچى خەريکى رېكخستنى پۆليسى بەر دەرگاۋ پرسگەو خاوىنكردنەوهى ژۇورو ھۆلەكان و ھەروھا كەرەنە كورسى و قەنەفەو..... هەتى بىت!! كارى رۇشنىپ زۆر لەم شتانە گهوره‌ترە، ئەم كارانە بە كەسيكى زۆر ئاسايىش دەكىيت!! بۆ ئهوهى دووھەمېشيان دەتوانم بلېم گهوره‌ترين كۆلىزى ناو زانکۆى سەلاحەدىن كۆلىزى ئادابە، هەر لە بەر ئەم زۆرى و گهوره‌يىھىشى بۇو كرا بە دوو كۆلىز، بەھۆى ئەم گهوره‌يىھەو كۆمەلېك مامۆستايى دكتۆرۇ پروفېسۇرۇ يارىدەدەرۇ پروفېسۇرۇ تىدايە، بابايدىكى وەکو رىبۇوار كە تەنها ماستەرى ھەيە، چۈن رېكەي بە خۆيدا لەنیو ئه و مامۆستاييانە بېتىت بە يارىدەدەرى راگر بۆ كاروبارى زانستى، له كاتىكدا وەك وتم پروفېسۇرۇ پروفېسۇرۇ يارىدەدەرى زۆرى تىدايە كە رىبۇوارىش وەکو من باشتريش دەيانناسى، ئەمە رەفتارى كەسيكى رەخنه‌گەر !؟ دىيارە نابىت، له ئاست گوناھەكانى دەسەلاتى كوردىش بىدەنگ بىن، ئەو دەسەلاتە كوردىيەي واي لەو شارە كرد، چى خەلکى سەر سەنورەكان هەبۇو ھىنایە ناو جەرگەي شارى ھەولىر، ئاخر بە ھەموو پېۋەرېك دەبوايە كۆمەلگايدىكى جوانيان (ئەگەر لە دوورە شارىش نەبوايە لە نزىك شاريان) بۆ دروست بکرابوابايدى، نەك ناو جەرگەي بازارى ھەولىر ئاپۇرەي بېت لە خەلکى لايدە.

گوناھىيکى دىكەي دەسەلاتى كوردى ئهوه بۇو، له جياتى ئهوهى خەلکى رەسەنى ھەولىر ئەوانەي كە لە رېكەي كوردايەتىيەوە دروست بۇون و قوربانيان داو، شەونخونيان

چیشتوروو خوشەویستی ئەو شارەشنى، كەچى زۆر بە ئاسانى فەرامۆشىان دەكەن، پەراويىزيان دەكەن، كەچى دىن زۆر پۇختە خەلکى كۆنە جاش و كۆنە بەعسى و كۆنە رەفيق و كۆنە ئەنفالچى و ... كۆنە..... دىننە پېش و پېگە جىڭە يەكىان پى دەبەخشن كە زۆر زۆر لە جىڭە و پېگە كەي جارانى بەعس باشتىرىت!! ئا خىر زۆر تاوانبار ھەن لە سەردەمى بەعس تاوانبار بۇون، ئەنفالچى بۇون، ئازارو ئەشكەنچەي خەلکىان دا بۇ، كەچى لە سايىھى دەسەلاتى كوردى بەرزىكرا نەوه، لە بەعس باشتىرى يارمەتىيان دان، ئەمەش رووپەكى دىكەي ئەو ناھەقىيە كە دەرھەق بە خەلکى ھەولىر دەكريت.

يارىيەكى زۆر سەيرە!!، بۆچى جاشەكانى خەلکى ھەولىر، بەعسييەكانى ھەولىر، ئەنفالچىيەكانى ھەولىر، دەكرين بە واجىيە ئەو شارەو ئىبراز دەكرين و پشتىيان دەگىريت و يارمەتىيان دەدرىت (ئەمە لوغىزىكە و پېۋىستە رووى راستىيەكان ئاشكرا بىكىن) ئا خىر ئەنفالچى كەي نويىنەرى ھەولىر، لە كاتىيىدا ھەولىر دلى راپەرين و شۇرۇشەكانى كورد بۇون، پېشىمەرگە كانى ھەولىر نموونەي گيانفیدايى شارەكەو تەنانەت كوردىستانىش بۇونە، كى لارى لەم قسانەم ھەيە، تا دەيان نموونەي گيانفیدايى ئەو شارەي بە روودا بىدەم، كە داستانى زۆر مىزۇوپەيان تۆماركردووھ. لەبەر ئەو خەلکى رەسەنى ھەولىر ناھەقى نىيە وەك پېشكۈزۈچى زىر خۆلەمېشى لى بىت، دەسۇوتى زۆر بە ھېمنى دەسۇوتى. ناھەقى نىيە نامۆيى لە ناو گەرەكە كەي خۆيىشى بکات، كاتى دەبىنى دراوسىيەكەي تا دويىنى راوى پېشىمەرگەي دەكردو كەچى ئىستاش هەر ئەو گەورەو سەردارو سەرورە گەرەكە! فەرمۇن لىيم بېرسن بلىن كواشتى وا ھەيە؟، تا لەم بارەيەوە يەك دەرزەن نموونەي زىندۇوتان پېشكەش بکەم، تەنانەت زۆر جار ئەم قسانەم، رووبەرۇوش لەگەل ھەندىيەك بەرپەسان كردووھو لەم بارەيەوە گومرگانەشم داوه، بەلام وىزدانم ئاسوودەيە، چۈن دەكري جاشىك بېيتە حاكمى شوينى لە دايىكبۇونم و حوكمى ئەو شوينەم بکات؟!

ئەم پەرسىيارە من ئاراستەيە بۇ خودى دەسەلاتى كوردى، فەرمۇو با لە ئىمەرۇوھ لېكۈلىيەنەيەك لەم بارەيەوە بکات و لاپەرەيەكى نوى ھەلاتەوە، چونكە ناكى خەلکى ھەولىر ھېنىدە خۆيان بە مەغدوور بىزان، بە شىيەيەك وَا ھەست بکەن كە ئەسلەن ئەو شارە ھى ئەوان نىيە، ھەلبەت لە رووى دەرۇونىشەوە بەردهوام تووشى ئازارو شلەڙان و ... و ... و

دەبنەوە، كەچى رىبوارە فەندىيەك سەربارى ئەم ھەموو ئازارو موعاناتە بە سوئىيەتى خەلکى ھەولىر، دىيت شارەكە بە كولتۇورىيەنىڭىز باشىلىرىنىڭىز لە قەلەم دەدات، ئەمە ھەلە نىيە، بەلکو ئەمە تاوانە، تاوانىيەك وەك ئەوهى لە مانگى رەمەزانىداو لە رۆژى ھەينى داو، لە مالى خودا (مزگەوت) بىيىت زىنایەك بىكەيت يان شەرىكىيەك بۇ خوا دروست بىكەيت، ئەم تاوانە بەپىيى شەرىعەتى ئىسلامى چەند زەبەلاحە، لاي مرۇقدۇستانىش بەگشتى و لاي خەلکى رەسەنى شارى ھەولىريش ئەۋەندە گەورەيە.

من گومانم ھەيە كە دوورنىيە سىوهىلى ھان درابىت، ئەگىنا چ ئەزمۇونىيەتى ئەوتۇرى لەم شارە دىرىنە نىيە، چەند سالىيەكە لە ھەولىرە كە لە پەنجەيى دەستىيەك تىپەرناكات، ئەي چۈن ئاوا بە رەهايى قىسى دەكەت؟!.

بەداخەوە، رۆشنېيرانى ھەولىريش تائىيىستا نەبوونەتە ھېزىيەكى يەكگەرتۇو، ھېشتا ئەوانىش پارچە پارچەن، بۇيە حسابىيە خراپىيان بۇ دەكىيەت، تا ئىيىستا لەسەر دوو بابەتى پىيويست قىسى خۆيان نەكردوو، ئەگەر ھەولىكىش ھەبىت زىاتر ھەولى تاكە كەسىي بۇوه، ئەمەش خۆي لەخۆيدا گرفتىيە دىكەيە، بەلام ئەگەر تا ئەمۇش مالى رۆشنېيرانى ھەولىر وابووبى، پىيم وايە پىيويست دەكەت ئىتەرانىش لەمەودوا ئالوگۇرى بىرۇپايان لەناودا بىكىيەت، جا ئەگەر يەكىيەتى نووسەرانى ھەولىر بەم كارە ھەلبىتىت، پىيم وايە خراپ نىيە، ئەگىنا ناچار زەرۇورەتى دۆخەكە ئەوه دەخوازى، گروپى بەھېز دروست بىيىت، كە بىتوانن لەكەتى پىيويستدا قىسى خۆيان بىكەن و دەسەلاتى كوردىش ناچار بىكىيەت گوپىيانلى رابىكىيەت. كەواتە ئەگەر دويىنى زووبۇو، سېبەش درەنگە، با ئەمۇش بەجدى بىرىلى بىكەيەنەوە ھەنگاوى بۇ بەهاوىيەن.

لە راستىدا زۇرم مابۇو دەرھەق بە ما مۆستا رىبوار بىللىم، بەلام ئىيمەتى ھەولىرى، ھەمىشە دىمان فراوان بۇوه زۇرجاران چاومان لەو جۆرە غەدرانەش پۇشىيە كە بەرامبەرمان كراوه، بەلام كە لىيى رىزاھەتەوە بەرگرىيەكى زۇر بىيىنەمان كردوو، مىزۇوی شەش ھەزار سال پىيىش ئىيىستا تا ئەمۇش دونيايەك حەقىقەتى جوان و دروستىان ھەلگەرتۇو، دەكىرى رىبوار سوودىيانلى وەربىكىيەت.

ئىتىر ئەگەر كولتورى ھەولىيىر نىزىبازىيىه، ئەدى خىرىھ مامۆستا رىبوار ھات لەناو ئەم كولتوورە نىشته جى بۇو! ئەمەيان پرسىيارە ھىيوادارم وەلەمى ھەبىت. چونكە ئىيمەى خەلکى ئەم شارە بەم كولتورەمان نەزانىيە بۇيە ھىيوادارم سىيوهيلى چۆنۈيەتى پىزىانىنى خۆى بەم كولتوورەو ئاشنابۇونى بەم كولتوورەمان لە تۆزىنەۋەيەكدا بۇ روون بىكەتەوە!!